

WAT

Hoofdbescherming is een persoonlijke beschermingsmiddel bedoeld om het bovenste gedeelte van het hoofd te beschermen.

TYPES**Klasse I : PBM's van eenvoudig ontwerp tegen zeer geringe risico's**

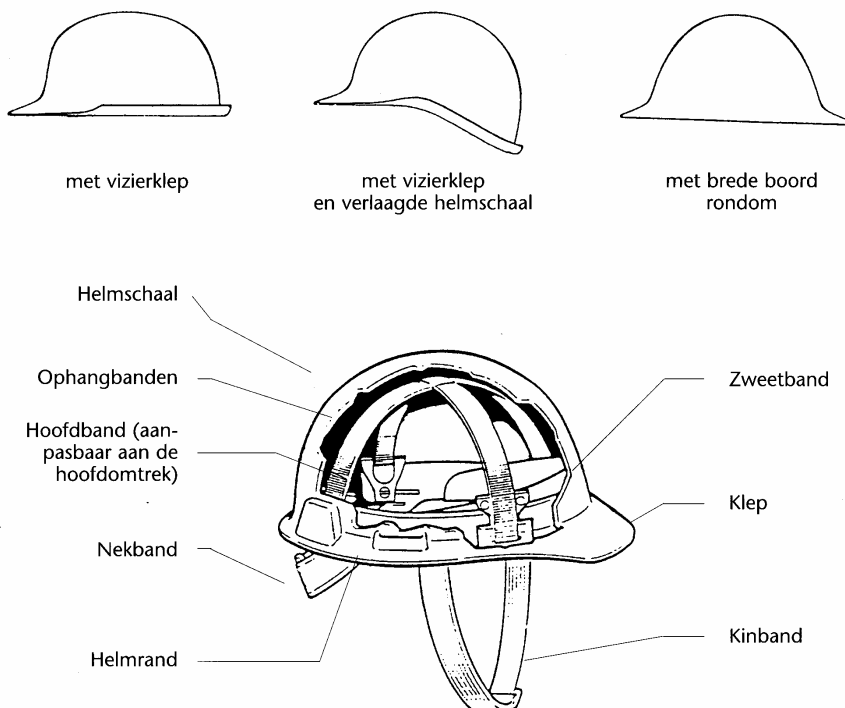
- Beschermende hoofddeksels tegen weersinvloeden; mutsen, petten, zuidwesters ...
- Lichte hoofddeksels ter bescherming van de hoofdhuid; stootkappen, mutsen, kappen, petten ...

Klasse II : PBM's die niet tot klasse I of III behoren

- Veiligheidshelm voor industrieel gebruik ; normale en hoge temperaturen
- Veiligheidshelm voor speciale toepassingen : werken met schiethamer ...

Klasse III : PBM's van complex ontwerp tegen ernstig, onherstelbaar of dodelijk risico

- Veiligheidshelm voor werken met elektrische laagspanning, brandweerhelm...

Opgesteld door

Vrijgegeven door

WAAR EN IN WELKE OMSTANDIGHEDEN GEBRUIKEN

89/656/EEG - KB 11.10.1985 art. 14 § 1.6° ARAB art. 151.b, 156.a en c.b, 158bis, 158quinquies, 160 462quater, 723ter 6§2.

Risicoplaatsen -en activiteiten:**Bouwnijverheid:**

- onder stellingen en hooggelegen werkplekken
- be- en ontkistingswerkzaamheden
- montage en plaatsing
- opbouw en afbraak stellingen
- werken met schiethamers

Metaalconstructie:

- op metalen bruggen, hoge metalen gebouwen, palen, torens, grote containers
- waterbouwkundige werken, hoogovens, staalfabrieken, walserijen, perserijen
- leidingen met grote diameter, verwarmingsinstallaties en elektrische centrales

Grond- en graafwerken:

- in schachten, sleuven, putten en galerijen
- grondwerkzaamheden, in rotsen

Mijnbouw en groeven:

- ondergronds en dagbouw
- steengroeven
- werken met explosieven

Constructie- en onderhoudswerk van:

- liften, hefwerktuigen, kranen en onderhoudsmiddelen
- industriële ovens, apparaten, silo's, vultrechters en leidingen

Scheepsbouw**Rangeren****Slachthuizen, lokalen met extreem lage temperaturen, buitenwerk bij lage temperatuur ...**

Restrisico's	Noodzakelijke kenmerken	Klasse*	Te gebruiken PBM (markering volgens prEN 397 tenzij anders vermeld)
Mechanische invloeden - vallende voorwerpen, schokken - zijdelingse belasting - nagels uit een schiet-hamer	- schokdempend vermogen en weerstand tegen perforatie - zijdelingse sterkte - impactweerstand	- klasse II - klasse II - klasse II	- helm volgens prEN 397 of NBN S 03-101 - helm met markering "DL" - helm uit polycarbonaat met vizier
Elektriciteit - elektrische laagspanning	- elektrische isolatie	- klasse III	- helm met markering 440 V ~
Chemische invloeden	- materiaal met voldoende chemische bestendigheid	- klasse III	- chemisch bestendige hoofdbescherming bv. combinatie helm, scherm en hoofdkap
Thermische invloeden - koude - warmte - metaalspatten - contact met vlammen	- behoud van elasticiteit bij koude - voldoende thermisch stabiele materialen - thermohardende materialen - onbrandbaarheid en vlambestendigheid	- klasse II - klasse III - klasse III	- helm met markering -20°C of -30°C, eventueel gecombineerd met muts of kap - helm met markering +150°C - helm met markering "MM", eventueel gecombineerd met scherm en hoofdkap - helm volgens NBN S03-101 of prEN397
Weersinvloeden - koude, wind - regen en andere neerslag - zonnestraling	- verbeterde koude-isolatie - waterdichte materialen, goede afvoer - lichte kleur, klep, nekbescherming	- klasse I - klasse I - klasse I	- helmvoering of muts - helm met regengoot, waterdichte kap - witte helm met zonneklep en eventueel nekbescherming
Zichtbaarheid - onvoldoende waarneembaarheid	- opvallende/retroreflecterende kleuren	- klasse II tenzij gecombineerd met andere risico's	- hoofdbescherming in fluorescente kleur eventueel met reflecterende strip

VEILIGHEIDSRICHTLIJNEN VOOR GEBRUIK & ONDERHOUD

- Gebruik volgens de aanwijzingen van de fabrikant en in functie van het risico.
- Veiligheidshelmen worden vooral gedragen op plaatsen waar er gevaar is voor vallende voorwerpen of het stoten van het hoofd. Zo kunnen ernstige hoofdletsels voorkomen worden.
- Vervang tijdig sterk bevuilde, beschadigde of versleten onderdelen.
- Reinig bij helmen of stootkappen tijdig het binnenwerk met lauwwarm zeepsop; bijtende middelen of solventen zijn te mijden.
- Helmen moeten buiten licht en hitte worden opgeborgen. Helmen worden best opgeborgen in een kist voor individuele beschermingsmiddelen
- De maximale gebruiksduur moet in acht genomen worden. Vervang de helm zodra er twijfel bestaat omtrent de deugdelijkheid, bvb verouderingsverschijnselen of na het dempen van een hevige schok. Helmen uit thermohardende kunststoffen hebben een langere gebruiksduur dan helmen uit plastische kunststoffen.
- De populairste helm uit plastische kunststof wordt vervaardigd uit polyethyleen, deze heeft een gemiddelde gebruiksduur van 3 jaar en wordt voorzien van een vervaldatum. Deze helmen hebben een miniem gewicht.
- Werknemers informeren met betrekking tot : de aanwezige gevaren en de daaraan gebonden risico's, correct gebruik van hoofdbescherming met andere PBM's, risico's van onhygiënisch gebruik van de hoofdbescherming, reinigen van de hoofdbescherming, het leren controleren van een helm op tekenen van veroudering ; zoals het ontstaan van scheurtjes in het materiaal van de helmschaal, vervanging van voor belangrijke onderdelen zoals ; zweetband, procedure voor vervanging.
- Verplicht gebruik van hoofdbescherming in zones aangeduid met het pictogram (gebodsbord), de verplichting een helm te dragen op plaatsen waar het gebodsteken is aangebracht richt zich niet alleen tot de werknemers, maar ze geldt voor iedere persoon die een dergelijke plaats betreedt.

Geen creatie van nieuwe risico's	Noodzakelijke kenmerken	Te gebruiken PBM
Ongemak en hinder bij het werk - onvoldoende draagcomfort	ergonomische aspecten - gewicht - draaghoogte - aanpassing aan het hoofd - ventilatie	- het PBM dat de beste combinatie comfort-bescherming biedt in overeenstemming met de risico-analyse
Ongelukken en gevaren voor de gezondheid voortvloeiend uit de uitrusting zelf - irritatie van de huid, allergie - gebrek aan hygiëne - slechte stabiliteit, vallen van de helm	- kwaliteit van het materiaal - onderhoudsgemak - vastheid van de helm op het hoofd en eenvoudige individuele aanpasbaarheid	- hoofdband in plantaardig gelooide leder - eenvoudig vervangen van de delen die met het hoofd in contact komen - aanpasbaarheid van het binnenwerk in omtrek en in hoogte
Vermindering van de bescherming door materiaalveroudering - atmosferische en andere externe invloeden, onderhoud, gebruik	- behoud van de beschermende werking gedurende de gehele levensduur van de uitrusting	- helm volgens prEN397
Onvoldoende bescherming - verkeerde keuze van de uitrusting	- keuze van de uitrusting op grond van aard en omvang van de risico's en de gebruiksomstandigheden - naleving van de aanwijzingen van de fabrikant - inachtneming van de op de uitrusting aangegeven specificaties (bv. merktekens) - op de gebruiker afgestemde keuze van de uitrusting	